

Le v lastnem tisku
ie moč in bodočnost

Nova Strava

Št. 48

SOCIALNO POLITIČNI, KULTURNI IN STROKOVNI LIST

Izhaja štirikrat mesečno ob četrtkih. Naročnina: mesečno Din 4.—, četrtletno Din 10.—, polletno Din 20.—, celoletno Din 40.—. Posamezna številka Din 1.—. Uredništvo in uprava Ljubljana, Dalmatinova ulica 8, telefon šte. 21-32. Rokopisi se ne vračajo. Poštočerkovni račun šte. 17.177. Poštni predal šte. 74.

A mladina?

«Današnja mladina misli samo na punt in druge neumnosti, a za vse drugo, posebno pa za resno delo, nima nobenega smisla.» To je stavek, ki ga izgovarjajo danes pedagogi, ravno tako obrtniki, ki vzgajajo obrtniški naraščaj, tako vsi oni, ki nastavljajo mladino v svojih podjetjih. Vsi ti so istega mnenja, vsi ti kritizirajo, vsem je današnja bodisi visokošolska ali delavska, srednješolska ali kmetiška mladina premalo resna, prelahko gleda na svet in na življenje na njem. To vsi soglasno ugotavljajo, ali malokdo se pa vpraša, kaj je dovedlo to mladino do tega, da je taka, da je nezadovoljna.

Ni treba biti preveč bistroumen, niti ni potrebna mera visoke izobrazbe za spoznavanje onih korenin, od koder poganjajo vse te «napake» današnje mladine. Obratno, vsi jih točno poznajo, a jih nočejo priznati, ker jim to ne gre v račun.

Par slučajev naj navedem. Kako pretrpi vajenec ali vajenka, ki tri leta zastoj dela! Kaj vse mora delati, to vemo vsi in to ves dan do poznih večernih ur. In ko končno pridejo tri leta, ko položi pomočniški izpit, tedaj ga mojster, kateremu je delal tri leta, ker bi ga moral sedaj plačevati, odslovi in postavi — na cesto.

Brez mature ničesar ni. To je mnenje. Vdajo se mu starši in otroci, vsak po svoje trpi, da dobi končno maturitetno izpričevalo v roke. In potem? Srečen oni, ki dobi službo kakega pisarčka v kaki podeželski občini. Velika večina je — na cesti.

Iz obupa gre študirat. Kdor je študiral s praznim želodcem, ta ve, kaj to pomeni. Muči se najmanj štiri leta, plačuje visoke takse za izpite, diplomu in slično. Izposodi si denar za vložitev prošnje za državno službo, na katero jih čaka že tri sto pred njim. Med tem časom pa je že — na cesti.

Zakaj nisem trgovske šole obiskoval, vzdihuje marsikdo. Nič ne vzdihuj. Danes je v modi «brezplačna poskušna doba», ko jo po par mesecih prestaneš, si spet — na cesti.

Joj, kako pretiravamo. Ne, prav nič ne pretiravamo, še premalo podarjamo vse krivice, ki jih mlad človek dan na dan mora doživljati in — molčati. In kaj je rezultat tega, da vsi gonijo mladino na cesto? Na cesti je, pogosto brez doma, brez tople hrane po več dni,

Mi smo ogroženi?

—k Po češkoslovaški tragediji se kaj rado namiguje od nepoznavalcev razmer, češ, sedaj pa pridemo mi na vrsto.

Vsem tistim, ki se boje za naš narodni in državni obstoj, je treba na glas povedati, da ni nevarnosti.

Naša država, morda edina na svetu, je organizirana na strogo narodnem načelu.

S tem trenutkom, ko je propadla aspiracija po historičnih mejah, je odpadla nevarnost za meje, ki so grajene na strogo etnografičnem principu.

Mi smo resnično narodna država, ki nima omembe vrednih narodnih

manjšin, ter se ne da potegniti boljše mejne črte, ki bi zadostila vsem posameznikom tuje narodnosti, ož sedanje.

To, kar imamo, je resnično naše, to zemljo so obdelovali naši pradedje in je bodo obdelovali tudi v bodoče.

Mi nimamo ničesar za izgubiti, preje za dobiti.

Toliko vsem onim, ki mislijo, ali se boje, da nas lahko doleti zla usoda.

To, kar je naše, bomo branili, tuje ga ne maramo.

Novo priznanje dr. Benešu

Na zadnjem svečanem zasedanju Francoske Akademije se je predsednik Petit-Dutaillis v pozdravnem govoru dotaknil tudi zadnjih političnih dogodkov v Evropi in v imenu Akademije izpregovoril o dr. Edvardu Benešu:

«Do trojanske vojne sicer ni prišlo, ali vendar ne smemo pozabiti, kakšen meč je visel nad Evropo in kolikšne žrtve je zahteval. V tem trenutku so naše misli usmerjene k človeku, ki se je popel na vrh Kalvarije, kjer ni bil očuvan ne pred zlomom, ne pred bojaznijo, da izbira med svojo ideologijo in med najstrašnejšo vojno. Dr. Beneš je bil človek dobre volje. On je lahko grešil, morda je podcenjeval moč in skupno silo nemškega Reicha,

ali on ni grešil, ko je zahteval neodvisnost za mali, a slavni narod z divnimi odlikami hrabrosti in delavnosti. Videli smo dobo, v kateri je češki patriotizem, ki je v zadnjem stoletju prebolel toliko bridkih izkušenj, bil posebljen v osebi predsednika Beneša.

Mi želimo, da bi v miru in delu prebdel strašno krivico.»

Zopet se širijo vesti, da bo proti dr. Benešu uvedena preiskava radi veleizdaje. To je dokaz, da demokracija še živi med češkoslovaškim ljudstvom. Tisti, ki so razbili češkoslovaško državo, hočejo sedaj razbiti tudi demokracijo in njene pridobitve, zato bi radi razbili njen vrh — bivšega predsednika Beneša.

40-urni tednik v italijanski industriji

Kakor znano, je Italija uvedla 40-urni tednik. Zakon velja za vse industrijske delavce in za vsa obrtna dela. Zakon more biti razširjen tudi na druge skupine delavcev,

vključivši z javno službo. Zakon ne velja za pomorščake, za ribolovstvo, za obrtniška dela v poljedelskih in gozdnih obratih in za javno službo. Zakon tudi ne velja za

nezadovoljna, upravičeno se ji upira ta način zlorabe, a pomagati si ne more. In kaj naj počne ta že v svojih prvih korakih resničnega življenja izkoriščena in potem na cesto postavljena mladina? Nezadovoljna je in pade v roke onim, ki jim je voda na njihov mlin. In ko pade govor o tem, takrat se dvignejo oni, ki bi se morali udariti po prsih in reči «mea culpa», dvigajo svareče svoj prst in če to ne doseže zaželjenega uspeha, tedaj se razhudijo nad predrznostjo teh

mladih in kar se življenjskih izkušenj tiče «zelenih ljudi», ki še niso okusili življenja... Vsi ti so enaki, izjeme potrjujejo samo pravilo. Brez dogovora ravnajo vsi enako, a točno vedo, da jajce ne more proti kamnu. Torej: mirno naprej na isti način.

To so dejstva pri nas, v vsej Evropi, na vsem svetu. Vsi in povsod vedo, kje je napaka, a nihče je ne zdravi pri koreniki.

A mladina? Odgovor si daj vsak prizadeti sam!

one zaposlitve, pri katerih so stalne prekinitve zaradi narave dela normalne, ali ki zahtevajo samo običajno nadzorstvo ali prisotnost delavca. Zakon ne velja za družinske člane in za sorodnike delodajalca. Delovni čas za osebe države, pokrajin in občin bo urejen posebej. Za podjetja teh korporacij pa velja 40-urni tednik, ki ne sme biti prekoračen. Dnevno delovni čas ne sme presegati 8 ur, ako je 40-urnik podaljšan. Izjeme so dopustne samo v posebno utemeljenih primerih po zaslišanju pristojnih korporacij. Izjeme so dopustne tudi pri delih, ki se izvršujejo brez prestanka, toda tudi tu delovni čas v tedenskem povprečju ne sme presegati 42 ur, ali dnevno 8 ur. Podaljšanje delovnega časa je možno dopustiti tudi zato, da delavci nadoknadijo izpadle delovne dneve zaradi višje sile, zaradi ustavitve dela in podobno. Redna pripravljalna in dopolnilna dela se smejo izvrševati izven rednega delovnega časa. Pri sezonskih obratih je dopustno podaljšanje na 10 ur. Izredna večdela sme delodajalec preko označenih meja izvrševati samo takrat, ako je namestitev novih delovnih moči za izvršitev teh del praktično nemogoča. Delodajalec mora vsa izredna večdela javiti pristojni oblasti, in navesti vse razloge, ki zahtevajo taka večdela. Tudi izredna večdela ne smejo dnevno presegati 2 uri ali tedensko 12 ur, izvzemši prav posebne nujne slučaje, v katerih je ta meja potegnjena na 14 ur tedensko. Izredna večdela s tako podaljšanim časom pa ne smejo presegati 9 tednov. Za izredna večdela, pri katerih delovni čas traja tedensko manj kot 48 ur ali dnevno manj kot 8 ur, mora delodajalec plačati v blagajno za podpiranje brezposelnih 10% meznega zneska, ki ga je plačal za taka večdela. Ako pa delovni čas presega 48 ur odnosno 8 ur dnevno, mora delodajalec te nadure plačati po določbah kolektivnih pogodb. Zakon predpisuje podrobnosti glede evidence o izvršenem delovnem času. Ako to zahteva varnost države in gospodarski interesi države, sme korporacijsko ministrstvo ta zakon nemudoma ukiniti.

Opozorilo

Opozarjamo vse naše krajevne organizacije, funkcionarje in zaupnike na razglas Delavske zbornice o volitvah delavskih in nameščenskih zaupnikov, katerega objavljamo v današnji številki.

Kaj je industrijsko podjetje?

Razsodbe obrtnega sodišča glede delovnega časa in nadurnega dela.

Rešitev vprašanja, kaj je industrijsko podjetje, je zelo važna pri tožbah zaradi plačila nadur, kajti v industrijskem podjetju ne sme delovni čas najetih delavcev po § 6. zakona o zaščiti delavcev (ZZD) znašati več kakor 8 ur na dan ali 48 ur na teden, medtem ko traja v drugih podjetjih vobče 10 ur ali 60 ur na teden. Pri delih kovinostružcev, pilarjev, strojnih ključavničarjev, pri tiskanju na kovine, pri galvanoplastiki, pri ortopedskih delih za kovinske izdelke, pri elektroakumulatorskih delih in delih za vulkaniziranje gume znaša delovni čas 9 ur; če pa imajo ta podjetja značaj **industrijskega podjetja**, je seveda pri njih dopusten samo 8-urni delovnik.

Če lastnik podjetja zaposluje delavce preko dovoljenega časa, mora plačati 50% poviška na normalno plačo, poleg tega pa ga oblastni inspektor lahko kaznuje po § 123. zzd. Po § 6. zzd. se smatrajo za **industrijska podjetja** vsa ona podjetja, v katerih dela najmanj 15 delavcev po povprečno uporabljenem številu delavcev v času enega tromesečja. Tako govori zzd., ki je stopil v veljavo 14. junija 1922. Po besedilu tega zakona se sme tedaj v onih obratovalnicah, kjer je zadnje 3 mesece delalo najmanj 15 oseb z vajenci vred, delati samo po 8 ur na dan.

Zakon o obrtnih (o. z.), ki velja od 10. marca 1932, ki je torej skoraj 10 let mlajši, pa pravi v § 32.: Za industrijske (tvorniške) obrte po tem zakonu se smatrajo glede na način proizvodnje tista podjetja, ki izdelujejo, predelujejo, dovršujejo ali obdelujejo proizvode v delavnicah ali na stalnem kraju z uporabljanjem delitve dela in ki

zaposlujejo večje število delavcev, a vrše delo redoma z uporabo motorne sile, pa proizvajajo izdelke za zalogo ali po naročilu v večjem obsegu. Če je dvoumno, ali gre v takih podjetjih za tvorniški način dela, odloči o tem po zaslišanju prizadetih pristojnih zbornic ban.

Ta zakon točneje definira pojem industrijskega podjetja, vendar pa ne zahteva 15 delavcev, kakor zzd. Ti dve različni določbi dveh zakonov sta v praksi povzročili nesoglasja. V knjigi «Delovno pravo» zastopa dr. Bajič mnenje, da mora poleg števila (15) delavcev biti tak obrat tudi **industrijski**, ker samo število delavcev še ne zadošča za industrijski obrat. V nasprotnem primeru bi se morali sprijazniti z dejstvom, da je industrijski obrat tudi soba, v kateri zaposluje vezilja 16 vezilj v enem tromesečju. Obrat mora biti torej industrijskega značaja po znakih § 32. o. z.

—o—

Marija je bila zaposlena v podjetju, ki je izdelovalo kravate in pletenine. Imela je po 3 din na uro ter je dobila za vsako uro redno plačo. Po izstopu je zahtevala 50% povišek za deveto in deseto delovno uro. Svojo tožbo je opirala na to, da je bilo podjetje industrijsko, da mora biti tedaj preko 8 ur trajajoče delo nagrajeno s 50% poviškom. Pri razpravi se je kot nesporno ugotovilo, da je v sezoni, t. j. od oktobra do decembra delalo po 13 do 14 deklet, sicer pa po 6 do 8. Podjetje je imelo 11 specialnih šivalnih strojev, stroj za kosmatenje, stroj za izdelavo kravate, navijalni stroj, stroj za izdelovanje blaga, vse to na električni pogon. V času naročila so delale tri pletilje na sedmih strojih. Ko so bili sprednji in zadnji deli jopic

končani, so te komade dobile šivilje, ki so jih končno izdelale v jopice. Lastnik sam je priznal, da se je proizvajalo toliko blaga, da ga je prodal na leto zunanjim trgovcem za okrog pol milijona dinarjev, v lastni trgovini pa za okrog 100.000 din. Obrtno sodišče je razsodilo, da gre v tem primeru za **industrijski obrat**, čeprav ni bilo v njem zaposlenih najmanj 15 delavcev, marveč le do 14, kajti § 32. o. z. zahteva večje število, ne pa 15 delavcev. 14 pa je že večje število. Sicer pa so podani vsi drugi znaki § 32. o. z. Delo se je redno vršilo z uporabo motorne sile, delalo se je za zalogo in po naročilu v večjem obsegu. Lastnik je bil tedaj obsojen v plačilo 50% poviška za deveto in deseto uro. Okrožno kot prizivno sodišče v Ljubljani je pa reklo, da podjetje ni bilo industrijsko, ker ni imelo najmanj 15 delavcev v zadnjem trimesečju, kakor to predvideva § 6. zakona o zaščiti delavcev. V tem zakonitem določilu res ni podana polna oznaka industrijskega podjetja, pa je vsekakor po tej določbi potrebno, da zaposluje podjetje, ki je sicer industrijsko, tudi najmanj 15 delavcev. Filomena tedaj ni dobila poviška. Gotovo bi ga bila dobila, če bi bila vsaj še ena pomožna moč nastavljena v podjetju.

—o—

Ivan je imel dve parni žagi, eno na Cikavi, drugo na Straži, ki je bila od prve oddaljena 6 km. Na vsaki žagi je bilo zaposlenih povprečno do 14 delavcev, nikdar pa ne 15; na prvi žagi je Tine vršil posle strojnika skozi več let. Delal je vsak dan po 10 ur, za kar je prejemal v redu dogovorjeno mezdo po 4 din od ure. Po izstopu je Tine tožil lastnika za plačilo okrog 6000 dinarjev, to je odškodnino oziroma 50% povišek za opravljeno nadurno delo. Trdil je, da je bil obrat industrijski, v katerem je dovoljen

samo 8-urni delovnik, torej mora biti deveta in deseta ura nagrajena s 50% poviškom. Obe žagi sta namreč **enotno** podjetje, v katerem je zaposlenih več kakor 15 delavcev. Okrajno sodišče — ne obrtno (ker je pravda tekla izven Ljubljane) je smatralo, da je vsaka žaga zase samostojen obrat in ker ni nobena zaposlovala do 15 delavcev, se ne more govoriti o industrijskem obratu. Dovoljeno je bilo tedaj delati po 10 ur na dan. Zato Tine ni opravil nikakih nadur.

Okrožno kot prizivno sodišče v Ljubljani je izreklo, da je žaga na Cikavi že sama po sebi industrijski obrat v smislu § 32. o. z. Žaga obratuje namreč na stalnem kraju, z večjim številom delavcev, redno z uporabo motorne sile, dela se na zalogo v večjem obsegu. Zato je šteti deveto in deseto delovno uro kot naduro.

Stol sedmorice pa je odločil, da temu naziranju ni pritrditi. § 32. izrečno označuje, da je podjetje z navedenimi znaki smatrati kot industrijsko podjetje v smislu tega, t. j. obrtnega zakona, § 6. odst. 2. zakona o zaščiti delavcev pa določa, katero podjetje je smatrati za industrijsko podjetje v smislu zzd. Res tu ni podana polna oznaka industrijskega podjetja, a je vsekakor po tej določbi potrebno, da zaposluje podjetje, ki je sicer industrijsko, tudi najmanj 15 delavcev. Ta zakonito določeni znak industrijskega podjetja v smislu zakona o zaščiti delavcev ni bil odpravljen z oznako industrijskega podjetja § 32. o. z., ker se tu podana oznaka izrečno omejuje na področje obrtnega zakona.

Iz teh praktičnih primerov se vidi, kako težko je ugotoviti, kdaj naj podjetje velja za industrijsko. Najbolj pravilen zaključek bi bil ta, da velja 8-urni delovnik le v onih podjetjih, ki imajo znake § 32. obrtnega zakona, razun tega pa zaposlujejo po najmanj 15 delavcev.

Karel Nový:

43

ŽIVETI HOČEMO

(Roman.)

Magdalena je popuščala. Znižala je na sto dvajset kron. Gospa Lebrovova je odšla in s stotakom plačala vse, kajti dvajset kron je dala kot predujem v denarju za podlogo. Šla je v kuhinjo, kjer si je dala prerokovati iz kart. Ker so karte govorile nji v dobro, je kavalirski zavalila tistih dvajset kron Ditrichovki.

«Eh, kako ste nespametni!» je rekla Ditrichovka Magdaleni. «Reči bi bili morali dve sto petdeset in dobili bi jih sto sedemdeset. Čim več zahtevate, tem bolj bo vsak cenil vaše delo, tako je to.»

«Samo proč od teh ljudil!» si je dejala Magdalena. Mislila je na Grussa. Če bi nji ne mogel priskrbeti dela, tedaj nemara Jožetu. Vse mu bo povedala. Prosila ga bo. Rotila.

Bilo je po božiču, ko se je pripravljala za to pot.

Bleda je, preveč blede. Polasčalo se je je nekdanje razburjenje, s katerim je prihajala h Grussu. «Kam greš?» jo je vprašal Jože. Nji se je zdelo, da po nepotrebnem.

«Kam naj bi šla, kam bi mogla iti, ko smo spet na tleh. Kakor bi ne vedel, kam hodim!» je rekla zlovoljno.

«Pojdem s teboj v Prago.»

«Rajši še poleži. Mraz je. Saj bi zastonj hodil.»

«Meni je vseeno,» je rekel, «naj ležim, sedim ali hodim.»

Ni hotela, da bi šel z njo. Hitela je, da bi bila pred njim gotova. Mazala se je z ostanki Božkinih priprav.

«Nekam paradno se napravljaj!» je menil Jože.

«Moram uganiti. Dandanes se ljudje ne menijo dosti za to, kaj si, ampak kakšen vtis narediš.»

«Prav,» je rekel zdaj odločno. «Kar sama pojdi, jaz bi ti delal samo sramoto!»

Po dolgem času je zopet opazil, kako je bil upadel in siv, in njegova obleka je bila oguljena, kakor bi dolgo v nji delal.

«V napoto sem ji,» je pomislil že stotič. «Zgarana je, kaj bi ne bila zgarana! Ko ima takega lenuharja na vratu!»

Ostal je doma čemerem, jezen na svojo nespodobnost, na brezmoč svojega življenja.

«Ko bi znal vsaj beračiti!» si je dejal.

Polagoma se je jasnilo pred njim v prekleti, zimski temi:

«Iztegnil bom roko, mogoče mi bodo kaj dali. Stisnem se k zidu in nekaj zamrmram, izberačim za jed in se bom sam preživljal. So fantje kakor Ryšavý iz sedme kočice, ki od beračenja lepše žive, kakor bi mogel s spravljanjem premoga ali kidanjem snega. «Oh,» je vzdihnil, «ko bi znal iztegniti roko in mrmrati!»

«Ne, ne,» je rekel na glas, «še ni čas. Še imamo denarja in Magdalena bo tudi mogoče kaj našla. Mogoče bomo po malem dočakali, da pride pomlad in delo, saj mora že završati, ljudje tega ne vzdrižijo, te revščine, te lakote!»

«Kaj pa kričite tam!» se je oglasil Ditrich in odprl vrata. «Pojdite sem na goroko. Tam imate mraz kot v pesjaku.» Jože ni bil nič kaj vesel, da ga je zmotil v samogovoru.

«Ali ste bili včeraj na tistem pogrebu?» je vprašal Ditrich.

«Na kakšnem pogrebu?» se je začudil Jože. «Na noben pogreb ne maram hoditi, ni me volja gledati še več žalostnih reči.» (Dalje prihodnjič.)

Naše narodno gospodarstvo

Povprečno moških članov 65.293 (+ 1.961), ženskih članov 36.531 (+ 1.055), skupaj 101.824 (+ 2.996); moških bolnikov 1.564 (— 144), ženskih bolnikov 1.086 (+ 43), skupaj 2.650 (— 110); odstotek moških bolnikov 2.40% (— 0.50%), odstotek ženskih bolnikov 2.97% (+ 0.01%), skupaj 2.60% (— 0.19%); povprečna dnevna zavarovana mezda moških din 28.11 (+ 1.27), povprečna dnevna zavarovana mezda ženskih din 20.24 (+ 0.90), skupaj 25.28 (+ 1.14); celotna dnevna zavarovana mezda moških din 1.835.118.80 (+ 155.494.80) celokupna zavarovana mezda ženskih din 739.278.80 (+ 52.727.60), skupaj 2.574.397.60 (+ 188.222.40).

Članstvo OUZD-a se še vedno nahaja na višini preko 100.000 zavarovancev. Letni diferencijal je začel namreč zadnje mesece zopet naraščati, in sicer od + 1.958 v septembru na + 2.044 v oktobru in na + 2.996 v novembru. Zadnje dni novembra je znašal že blizu + 4000 delavcev.

Zdravstvene razmere delavstva so letos povoljnejše kot lansko leto. Odstotek bolnikov se je zmanjšal od novembra lanskega leta za — 0.19%.

Zunanje politične vesti

Češkoslovaška usoda vzlic vsej svoji notranjepolitični pomirjenosti in sporazumu, ki ga je ustvarila z narodnostmi podkarpatskih Rusov in Slovakov, še ni dokončna.

Podkarpatski Rusi, ali bolje rečeno Ukrajinci, ki so sestaven del Češkoslovaške, mnogo grade na propagando Ukrajincev v Sovjetski Rusiji in Poljski za državno samostojnost Ukrajincev, ki, kakor vsa znamenja kažejo, ne bo brezuspešna. Nemčija, Italija in Japonska, torej os Rim—Berlin, bo tu gotovo zmagovita.

Poljska, ki je v češkoslovaškem vprašanju igrala zelo neslovansko in nebratsko vlogo, je sicer svojo zunanjo politično orientacijo v zadnjem trenutku obrnila na vzhod in sklenila nekako pogodbo s Sovjetsko Rusijo, da bi s tem

načrte Nemčije, radi katerih se je preorientirala, se zdi, da je že zaigrala svojo neslovansko vlogo. Veselje nad razdejanjem Češkoslovaške se je spremenilo v žalost nad usodo lastne državne samostojnosti. Ukrajinsko avtonomistično gibanje je tisto, kar smo prorokovali, da se Poljska bliža svoji četrti delitvi.

Nič ne pomaga. Izdajstvo se maščuje in se bo maščevalo.

Najvažnejši politični dogodek je vsekakor napetost med Francijo in Italijo, ki je nastala radi agresivnih izjav italijanskega parlamenta glede Tunisa. Nice Džibutijska, torej stremeljenja po ureditvi odnosov v Sredozemlju, ki ga niti uradna Italija ne zanika. Razumljiva je ta napetost, ker se že slišijo glasovi, da bo Francija hočeš nočeš podlegla.

Anglija, ki mnogo žrtvuje za mir, dokler ta račun plačujejo drugi, preživlja epizodo, ki močno diši po preorientaciji v zunanji politiki. Sivolasi Chamberlein zgubiva na terenu, pridobiva pa bivši zunanji minister Eden.

Že prihodnji teden nam prinese morda jasno silko o angleškem javnem mnenju glede osi Rim—Berlin.

V splošnem pa je znano, da se vse države v Evropi oborožujejo. Seveda za ohranitev miru, to oboroževanje pa vodi narode v Evropi v čedalje večji kaos in čedalje bolj od toliko zaželjenega miru.

Francija bo morala za sporazum med narodi v Evropi doprinesti še zelo težke žrtve pod pezo politike osi Rim—Berlin, ako bo hotela, da se evropski narodi osvobodijo grozot vojne.

Zdrav razum Francije to lahko prepreči, seveda za ceno lastnih žrtev.

Francoski socialisti so proti vladni finančni politiki, ker vladni ukrepi groze poslabšati gospodarske in socialne razmere.

Na francoskem podeželju je mnogo pokrajin s številnimi graščinami, ki plačujejo smešno nizke davščine. Poznan je nek tak kraj, ki šteje tri milijonarje, a davek plačuje samo vaški učitelj ker je samo on obdavčen.

Madžarska napoveduje isto tako parlamentarno demokracijo. Ministrski predsednik Imredy je rekel, da se mora brezpogojno ohraniti parlamentarni sistem vladanja.

Volitve delavskih in nameščenskih zaupnikov za leto 1939

V smislu §-a 11. zakona o zaščiti delavcev in v zvezi s čl. 2 «Navodil ministrstva socialne politike za volitve delavskih in nameščenskih zaupnikov» (ZR. Br. 11.979-IV, z dne 23. XII. 1927, objavljenih v 296. številki «Službenih Novin» od 29. XII. 1927) se vsako leto v mesecu januarju vršijo volitve delavskih in nameščenskih zaupnikov.

Na podlagi tega imajo delavci in nameščenci, zaposleni v obrtnih, industrijskih, trgovskih, prometnih, rudarskih in njim podobnih podjetjih (obratih) voliti za leto 1939, svoje zaupnike.

Zaradi tega se objavlja, da odreja Zakon o zaščiti delavcev, Navodila za volitve in Poslovnik o delovanju delavskih in nameščenskih zaupnikov glede nalog delavskih in nameščenskih zaupnikov in njihovih volitev sledeče: Zaupniki imajo to-le naloge:

a) delujejo na zaščito gospodarskih, socialnih in kulturnih koristi delavcev, zaposlenih v podjetjih, ki so navedena v §-u 1. Zakona o zaščiti delavcev;

b) vplivajo na vzdrževanje dobrih odnosov med delavci in njih delodajalci;

c) sodelujejo pri pripravljanju in izdelovanju kolektivnih delovnih pogodb med delavci in delodajalci;

č) skrbe, da se delodajalci in delavci strogo drže teh kolektivnih in individualnih delovnih pogodb;

d) posredujejo med delavci in delodajalci v sporih, ki izvirajo iz delovnega razmerja, zlasti pa onih, ki se tičejo dnevnih mezd (plač), da se poravnajo taki spori izlepa; kjer se jim to ne bi posrečilo in kjer bi zaradi tega pretela stavka, morajo zahtevati zaupniki posredovanje državnih oblastev;

e) posredujejo pri določanju akordnih tarif, povprečnih in minimalnih zaslužkov, kolikor niso regulirani s kolektivnimi pogodbami ob sodelovanju delavskih profesionalnih organizacij in delodajalcev, istotako posredujejo pri deljenju akordnega dela;

f) stremijo za tem, da se strogo uporabljajo vse odredbe, ki jih predpisujejo zakonodajna in administrativna oblastva za zaščito delavcev glede delovnega časa, zdravja, življenja in socialnega zavarovanja ter obveščajo in podpirajo pristojna nadzorstvena oblastva v vseh vprašanjih, ki se nanašajo na uporabljanje veljavnega zakonodajstva o zaščiti delavcev;

g) stremijo za tem, da se vzdržuje v podjetjih red in disciplina;

h) podpirajo delavce in delodajalce z nasveti ob izstopu iz dela ali odpustu delavcev iz obrata in stremijo za tem, da se izvzetni spori, ki so v zvezi s tem, poravnajo izlepa;

i) sodelujejo po možnosti pri upravi raznih delavskih humanitarnih naprav (zadruge raznih vrst, raznih društev za medsebojno podpiranje itd.), in sicer po navodilih ministrstva za socialno politiko;

j) vročajo delodajalcem vloge za zboljšavo organizacije dela v podjetjih.

Delavski in nameščenski zaupniki, kakor tudi njih namestniki se volijo redno v mesecu januarju vsakega leta.

Volitve se imajo vršiti z neposrednim tajnim glasovanjem po kandidatih listah (proporčni volilni sistem).

Število delavskih zaupnikov se ravna po številu delavcev, ki so zaposleni v dotičnem podjetju, in sicer tako-le:

V podjetju, v katerem je zaposlenih:

1. do 20 delavcev, volijo vsi enega zaupnika;

2. od 21 do 50 delavcev, volijo ti največ tri zaupnike;

3. od 51. do 100 delavcev, volijo ti največ štiri zaupnike;

4. od 101 do 150 delavcev, volijo ti največ pet zaupnikov;

5. od 151 do 450 delavcev, volijo ti največ šest zaupnikov;

6. če je več nego 451 delavcev, voli vsakih nadaljnjih 50 delavcev po enega zaupnika, toda skupaj ne smejo nikoli voliti več nego 16 zaupnikov.

V podjetjih, v katerih je poleg delavcev zaposlenih več nego 10 nameščencev, smejo tako delavci, kakor tudi nameščenci voliti svoje posebne zaupnike.

V podjetjih, ki volijo skupno tri ali več zaupnikov, morajo izvoliti enega zaupnika nameščenci.

Če je podjetje sestavljeno iz več samostojnih oddelkov, sme izvoliti vsak oddelček posebne zaupnike; vendar pa ne sme biti skupno število teh zaupnikov večje, nego število zaupnikov in njih namestnikov, ki je določeno za isto podjetje.

Aktivno volilno pravico imajo vsi delavci obojega spola, ki so ob času volitve zaposleni v podjetju in so dovršili 18. leto starosti.

Pasivno volilno pravico imajo ob pogoj, da uživajo državljske pravice, vsi polnoletni in pismeni volilci obojega spola, zaposleni v podjetju.

Mandat izvoljenih delavskih in nameščenskih zaupnikov, kakor tudi njih namestnikov traja eno koledarsko leto.

Volitve delavskih in nameščenskih zaupnikov, kakor tudi njih namestnikov izvajajo volilni odbori.

V onih podjetjih, kjer so delavci tudi prej volili svoje zaupnike, sestavljajo ti zaupniki volilni odbor ter izvedejo nove volitve po teh navodilih.

V onih podjetjih, kjer delavci doslej niso volili svojih zaupnikov ali kjer so vsi zaupniki izgubili mandat, izvede volitev poseben volilni odbor. Ta volilni odbor sestavljajo najstarejši delavci dotičnega podjetja, ki jih mora biti toliko, koliko je zaupnikov, ki se volijo v dotičnem podjetju. Poznejše volitve delavskih in nameščenskih zaupnikov izvajajo delavski in nameščenski zaupniki sami, ki jim je mandat potekel.

Volilni odbor ne sme imeti manj nego tri člane. Potemtakem se mora volilni odbor v podjetjih, v katerih se ne voli več zaupnikov nego dva, izpopolniti izmed delavcev, ki so najdalje zaposleni v dotičnem podjetju.

Volitve se lahko izvrše po skrajšanem volilnem postopku, če se zedinijo na tak postopek zainteresirane strokovne organizacije delavstva in podjetnik in če pristanejo na ta sporazum tri petine delavcev dotičnega podjetja, ali po rednem postopku, predpisanem v «Navodilih za volitve delavskih in nameščenskih zaupnikov». Natančna navodila o postopku v obeh slučajih bodo dobili interesenti na zahtevo pri Delavski zbornici v Ljubljani.

Potom volilnih odborov se imajo vršiti volitve zaupnikov v obrtnih, industrijskih, trgovskih, prometnih, rudarskih in njim podobnih podjetjih (obratih), ki zaposlujejo najmanj 10 delavcev — nameščencev, brez ozira na to, komu pripadajo, ali privatnim osebam ali javnim telesom ali se opravljajo stalno ali začasno ali obstoje v obliki glavnih ali postranskih podjetij, ki se opravljajo vzporedno z drugimi podjetji, kakor tudi ali funkcijonirajo v obliki popolnih samostalnih podjetij ali pa kot sestavni del poljedelskih in šumskih gospodarstev.

V podjetjih z manj kakor 10 zaposlenimi delavci se določijo zaupniki brez formalnega postopka tako, da sporoče zaupnika adalcevci poslodavcu in Delavski zbornici.

Zoper nepravilnosti med volitvijo se sme prizadeti pritožiti v smislu «Na-

vodil» na kr. bansko upravo (Inspekcija dela) in ministrstvo socialne politike.

Stroške, ki izvirajo iz volitev delavskih in nameščenskih zaupnikov in njih namestnikov, nosi podpisana Delavska zbornica.

Zastopniki Delavske zbornice in Inspekcije dela smejo v smislu «Navodil» prisostvovati glavnemu volilnemu postopku.

Prestopki članov volilnega odbora, delodajalca in drugih oseb proti «Navodilom» ali zakonu so kaznivi.

Denarne kazni se predvidevajo od 500 do 5000 din. V slučaju ponovnega prestopka, poleg denarne kazni z zaporom do dveh mesecev. Kazen izreka kr. banska uprava (Inspekcija dela).

Denarne kazni se izrekajo v korist fonda za zaščito delavskih ali nameščenskih zaupnikov pri Delavski zbornici.

Delovanje zaupnikov je z zakonom zaščiteno, pod nadzorstvom pristojne Inspekcije dela in predpisano s «Poslovnikom o delovanju delavskih in nameščenskih zaupnikov», katerega je ministrstvo socialne politike predpisalo na podlagi §-a 116. Zakona o zaščiti delavcev (RZ. Br. 890 IV z dne 23. decembra 1927, objavljeno v 296. številki «Službenih Novin» z dne 29. decembra 1927).

Delodajalci ne smejo odpuščati in preganjati delavskih in nameščenskih zaupnikov zaradi vršenja njih dolžnosti po odredbah Zakona o zaščiti delavcev in Navodil za volitve in Pravilnika o delovanju delavskih in nameščenskih zaupnikov.

Opozarjajo se vsi volilni odbori, da so dolžni v smislu čl. 34. «Navodil» dostaviti kr. banski upravi in Delavski zbornici ves volilni material in zaključne zapisnike o izvedenih volitvah.

Istotako so dolžni izvoljeni zaupniki, da v smislu čl. 4. Poslovnika o delovanju delavskih in nameščenskih zaupnikov sporočijo kr. banski upravi in Delavski zbornici svoje konstituiranje.

Delavska zbornica bo vodila v svoji evidenci samo one izvoljene zaupnike in jim dala na razpolago potreben material za delovanje, ki bodo zadoštili predpisom čl. 34. Navodil za volitve in čl. 4. Poslovnika o delovanju delavskih in nameščenskih zaupnikov.

Delavska zbornica bo izvoljenim zaupnikom, ki so zadoštili predpisom čl. 34. Navodil za volitve in čl. 4. Poslovnika o delovanju delavskih in nameščenskih zaupnikov izdala posebne zaupniške legitimacije.

Vsa navodila za volitve in delovanje zaupnikov, kakor tudi vse tiskovine: glasovnice, volilne kuverte in ostali material, potreben pri volilnem postopku, kakor tudi material, katerega bi rabili izvoljeni zaupniki za časa njihovega poslovanja, dobe brezplačno pri Delavski zbornici.

Pozivamo vse delavce in nameščence, da na podlagi svojih z zakonom zaščiteneh pravic izvolijo svoje zaupnike za leto 1939.

Ljubljana, dne 9. dec. 1938.

DELAVSKA ZBORNICA V LJUBLJANI

Predsednik: L. Jakomin, l. r.

Tajnik: F. Uratnik, l. r.

INSERIRAJTE V BOŽIČNI IN NOVOLETNI ŠTEVILKI „NOVE PRAVDE“

Iz naših delavskih krajev

Jesenice

Prosvetni odsek Narodno strokovne zveze na Jesenicah

Podružnica bo proslavila 30-letnico obstoja NSZ — 20-letnico Jugoslavije, dne 18. decembra t. l. ob 8. uri zvečer v prostorih Sokolskega doma na Jesenicah.

Spored je sledeči:

1. M. Bajuk: Triglavska koračnica, tamburaški zbor NSZ.
2. Pozdravni govor.
3. N. Frluga: Venček slovanskih narodnih pesmi — tamburaški zbor NSZ.
4. Gastoldon: Zabranjena pesem — poje Markizetijeva.
5. Chopin: Zal — poje Markizetijeva.
6. Chopin: Španske pripovedke — Bertoneclj L.
7. Schubert: Alegretto grazioso — Bertoneclj L.
8. Dvořák: Pesem iz opere «Rusalka» — poje Frlanova.
9. H. Sattner: Ribička — poje Frlanova.
10. Hruza: Pokladni život — valček tamburaški zbor.
11. M. B.: Na vasi — koračnica.
12. Jaka Špicar: Praznik dela (scena).

Nato se vrši prosta zabava s plesom.

Vstopnina 5 din (preplačila se hvaležno sprejemajo).

K udeležbi vabi

Prosvetni odsek NSZ.

Zenske delujejo.

Ze dalje časa je bilo zanimanje med narodnimi ženami in dekleti, ki so pripravljene, da delujejo v raznih društvi ali organizacijah, vendar ni bilo nobenega društva, kjer bi se mogle udeleževati tudi delavske žene in dekleta. Dalje časa se je pripravljalo, da naj se ustanovi posebno društvo, kjer jim bo omogočeno, da pride do izraza tudi njih delavnost. Nekako pred šestimi meseci se je sestavil pripravljalni odbor, ki je sestavil in predložil pravila oblasti. Pred štirinajstimi dnevi so bila ta pravila odobrena, nakar se je vršil dne 8. decembra t. l. ustanovni občni zbor.

društva «Narodnih žena in deklet», na katerem je bila zelo lepa udeležba. Na občni zbor ni mogla NSZ poslati svojega zastopnika kljub temu, da je pripravljalni odbor to zaprosil, ker oblast ni dovolila, da bi katerikoli moški pristvoval ustanovnemu občnemu zboru. Toda zrelost naših žena in deklet se tudi tega ni ustrašila in so vseeno izvršile občni zbor v najlepšem redu; kot zastopnik policijskega komisariata je pristvoval g. Šlemic.

Tov. Ema Andervald je otvorila zbor ter ugotovila, da pristvojuje občnemu zboru 56 žena in deklet. Po formalnostih je prišlo na dnevni red čitanje pravil, katera so bila soglasno sprejeta; nakar se je vršil vpis članic. Pristopilo je 50 članic, nato pa so se izvršile slednje odbora. V odbor so izvoljene sledeče: Načelnica: Lojzka Zupan; podnačelnica: Francka Znidar; II. podnačelnica: Marija Pirš; tajnica: Gusti Ravnikar; blagajničarka: Mimi žen; prosvetarica: Cvetka Šlibar; odbornice: Pavla Dolenc, Ema Andervald, Pavla Šest; nadzorstvo: Ivanka Lajner, Pavla Markizeti, Ivanka Pavlič. Odbor je bil soglasno izvoljen.

Pri slučajnostih pa se je že razpravljalo o prireditvi božičnice v tem smislu, da se bodo zbirali prispevki za ob-

daritev revnejših otrok. Nad dve uri trajajoči občni zbor je bil v najlepšem redu in z navdušenjem zaključen. Želeti bi bilo, da bi bila vladala taka enotnost in soglasje tudi v naprej, kar bo imelo prav gotovo ugoden odmev v splošni javnosti.

Vse tovariše opozarjamo, da imamo že v zalogi žepne koledarčke NSZ za leto 1959. in ga lahko vsak čas dobite med uradnimi urami v naši pisarni ali pa po naročilu organizacijskih zaupnikov za ceno Din 8.—. Tudi letošnji koledarček je dobro in primerno urejen, ki služi z marsikaterimi vprašanji vsakemu delavcu.

V listu «Slovenski delavec», glasilo ZZZD, je izšla izjava tovarniškega delavca v martinarni Jalen Cirila, in sicer, da ni član NSZ. Ugotovili pa smo, da se je prijavil v Narodno strokovno zvezo 6. oktobra 1957, ter da ima plačano članarino do konca meseca maja in da ni izstopil iz NSZ, kakor tudi, da je ves ta čas prejemal v redu naš list «Novo Pravdo». Na naše vprašanje glede izjave v «Slovenskem delavcu» nam je podal protiizjavo, ki se glasi:

«V številki 48 «Slovenskega delavca» je izšla izjava», s katero delam krivico Narodni strokovni zvezi, vsled česar ponovno izjavljam, da nočem delati krivice nikomur in pojasnujem sledeče:

Omenjena izjava mi je bila dana v podpis od člana ZZZD z utemeljevanjem, da je treba to podpisati, ker bi v nasprotnem slučaju lahko imel posledice pri delu v obratu martinarne.

Zahvaliti se imam Narodni strokovni zvezi: ki me je priporočila za sprejem v delo pri KID in tudi pozneje uspešno zastopala.

Ves čas zaposlitev pri KID sem bil tudi član NSZ, zaostal sem le od junija t. l. na plačevanju članarine. Prejemal pa sem list «Novo Pravdo» še nadalje v redu. V kolikor dolgujem, sem pripravljen poravnati.

NSZ pa prosim oprostive za besede, ki sem jih navajal v izjavi «Slovenskega delavca». To pojasnilo pa lahko NSZ tudi javno objavi, kakor hoče.

Jesenice, dne 6. decembra 1958.

Jalen Ciril s. r.

Maribor

Naša božičnica. V nedeljo 18. t. m. nastopijo naši mali tamburaši prvič, in sicer na božičnici, ki se bo vršila ob 5. uri popoldne v veliki dvorani Narodnega doma. Na tej božičnici bo obdarovanih 108 delavskih otrok, in sicer 56 dečkov in 52 deklic. Toliko otrok naenkrat naša podružnica doslej še ni obdarovala. Podružnični odbor vabi vse člane in prijatelje pokreta, da se v kar največjem številu udeležijo te naše prireditve. Vstopnina je tako malenkostna, da jo vsakdo zmore.

Volitve obratnih zaupnikov. Bližamo se januarju, ko bomo imeli po vseh obratih volitve obratnih zaupnikov. Podružnični odbor je na svojih zadnjih seji sklenil, da mora NSZ postaviti prav v vseh obratih svojo kandidatno listo. Zato prosimo vse naše zaupnike in zaupnice, da se tekom prihodnjega tedna zglasijo v tajništvo in javijo strokovnemu tajniku, da dobijo navodila za volitve. Častna dolžnost vsega članstva je, da aktivno sodeluje pri predpripravah za volitve. Zato naj se tudi drugi, četudi niso zaupniki, javijo v tajništvo in pokažejo s tem svoje zanimanje za volitve.

Plačujte v redu članarino. Nekateri člani pozabljajo na dolžnost, ki jo imajo do organizacije. Spomnijo se, da so člani le takrat, ko so v potrebi in kaj rabijo. Taki tudi list redno pre-

jemajo in si iz tega nič ne delajo, četudi dobro vedo, da list ni plačan. Da bo enkrat tudi v tem pogledu red in disciplina, bomo s prihodnjo številko ustavili list vsem onim, ki nimajo za november plačane članarine. Tovariši, tovarišice, poglejte svojo izkaznico in se prepričajte, če ste med zamudniki. Če ste, poravnajte takoj članarino, da ne ostanete brez lista. Delavec brez strokovnega lista je vojak brez puške. In vojak brez puške organizacija res ne potrebuje. Prosimo torej!

Mežica

V nedeljo, dne 18. decembra bo proslavila naša podružnica 30-letnico obstoja NSZ, v prostorih gostilne Toff z naslednjim dnevnim redom:

1. Ob 14. (2.) uri slavnostni članski sestanek.

2. Slavnostni govor.

3. Deklamacija po «Ivo Peruzzi Pozdrav».

4. Govor zastopnika centrale «O 20-letnem razvoju socialne zakonodaje in pomenu delavske strokovne organizacije.»

5. Zaključek slavnostnega članskega sestanka.

Verjamete ali ne?

— da je konec pokladanja cest z nepotrebnim papirjem,

— da so od sobote na nedeljo hodili po ulicah mesta Ljubljane sami otroci, ki so strašili eden drugega,

— da se je nekaterim pred par dnevi stemnilo pred očmi in so padli v globino —,

— da se nam obetajo še zelo zabavni dnevi,

— da bomo tedaj marsikomu na uho povedali kakšen dober vic,

— da je pri zadnjih volitvah nekdo na vprašanje predsednika volilne komisije vprašal: koga volite? odgovoril: «Gospodje, kar zapišite, kateri vam je najbolj všeč,

— da nekateri fanatiki še tega ne morejo ločiti, kaj je moje in kaj je tvoje,

— da je včasih dobro, če bi rad kaj zvedel, da obrneš gumb na radiu in fe: Berlin, Dunaj, Praga itd. pa zveš...

— da se bo nekaterim bikom porrezalo poleg ostalega še rogove,

— da nekateri tako nesramno lažejo, da bi bilo tedaj res umestno, da bi na take priletela strela z neba,

Praktični nasveti

Masten rob, ki se naredi med pomivanjem ob robu pomivalne skledice ali škafe, odstrani zopet s časopisnim papirjem. Umazan papir čimprej sežgi. Skledo ali škafo očisti potem še z milom ali peskom.

Kruh ima pretrdo skorjo. Če hočeš, da bo imel kruh bolj mehko skorjo, postavi v krušno peč lonec kropa. Pečen kruh tudi lahko takoj pokriješ s prtom. Para, ki ostane pod njim, zmehča skorjo.

Iz mestne šole.

Učitelj razlaga v šoli, da je nevarno poljubljati živali. Vpraša učence: «Kdo ve povedati kakšen primer iz življenja, da je to res?»

Boris: «Jaz gospod učitelj. Moja teta je poljubljala psa, pa je kmalu nato poginila.»

Vse to, pozivamo, da se slavnostnega članskega sestanka brezpogojno udeležite. V slučaju službe prosimo, da zamenjajo red. Ob takšnih slovesnostih moramo biti zbrani vsi, da do stejno proslavimo jubilejno proslavo.

Ob 4. uri po končani proslavi priveseloigro «Slaba vest». Vse naše prijatelje prosimo, da se odzovejo našemu vabilu polnoštevilno ter podprejo naš mlad prosvetni odsek, ki bo prvič nastopil z igro v Mežici.

Prosimo vse tovariše, da povabijo svoje prijatelje in znance na igro, ki bo nudila vsakomur užitek.

Zahvala.

Iskreno se zahvaljujem za podporo, katero mi je izplačala podružnica NSZ Žerjav-Črna.

Franc Vaste — Žerjav.

—o—

Naročajte ves potreben material za izvedbo zaupniških volitev naravnost pri Delavski zbornici v Ljubljani, poštni predal št. 160.

Rejec malih živali

Rejec malih živali, novembrska in decembrska številka sta izšli. S to dvojno številko zaključuje list peto leto svojega obstoja. Uvodni članek pojasnjuje postanek lista: Rejec malih živali, orisana je tudi na kratko zgodovina rejskega pokreta pri nas. V nadaljnjih člankih se vrsti snov o perutinarstvu, golobarstvu, kuncereji in ovčjereji, o vzgoji kanarčkov in ribic, o pouku za naše gospodinje. Albrehtov roman Soncu nasproti se tudi konča z veselim koncem, v zadovoljstvo vseh prijateljev malih živali. Slede društvene vesti, drobne novice iz vsega sveta, dopisi, navsveti, književnost, kotiček za mlade rejce itd. List je opremljen z lepimi izvirnimi slikami. Naroča se v Ljubljani, Karunova ulica 10. Ob petletnici mu kličemo na: Le krepko naprej!

Grafološki kotiček

«Januša»: Živahno in velikodušno dekle ste, toda tudi precej izpremenljiva v odnosu do družbe. Agilna in prilagodljiva v življenju. Radi sanjariate in igrate vlogo nesrečne srčne damice... Preživljate pač dobo neutešljivega koprnenja in iskanja idealov. Svetujem Vam koristno delo in dobro čtivo! Saj smisla za duhovno lepoto imate, glas vesti pa tudi! Mar drži? No, vidite! Končno pa, Januša, pozdravil sem Vas, in — Bog Vas obvari!

«M. F.»: Strašno se Vam mudi v življenju, gospa Mimogrede! I kaj pa, kar češ drn in strn, pa če pri tem štrbunknete v črn «ter» — cizma — kajne, prava reč zato? Saj od joka in smeha v skupni malhi, se zaenkrat še ne plačuje take in užitnine. Zelo, zelo ste temperamentni. Vašo vodilo je strah in pretirana občutljivost. Močni seksualni nagibi! Radi ste v družbi; sploh tam, kjer je drenj; pazite, da Vam ne stopijo na kurje oko! Pa brez zamere, in — srečno! — Takole mimogrede...

Oglašajte v «Novi Pravdi»